پرونده

در واکنش به محکومیت جامعه بین‌المللی از جنایات اسرائیل در غزه

لیبرمن: در غزه افراد بی‌گناه وجود ندارند

به‌رغم افزایش موج محکومیت‌های جهانی از اقدامات نظامی رژیم صهیونیستی در نوار غزه و کشتار فلسطینی‌ها، مقامات تل‌آویو بدون توجه به هشدارهای جهانی، فلسطینی‌ها را تهدید به مرگ می‌کنند. وزیر جنگ رژیم صهیونیستی مدعی شده با توجه به اینکه جنبش حماس نوار غزه را اداره می‌کند، پس در این منطقه افراد بی‌گناه حضور ندارند.

در شرایطی که اعتراضات مسالمت‌آمیز مردمی در نوار غزه تاکنون به شهادت دهها فلسطینی و زخمی شدن صدها تن منجر شده است، تل‌آویو همچنان به تهدید و کشتار فلسطینی‌ها ادامه می‌دهد. آویگدور لیبرمن، وزیر دفاع رژیم صهیونیستی که همواره موضع سرسختانه‌ای مقابل فلسطینی‌ها اتخاذ کرده است، بار دیگر مردم غزه را تهدید کرد. لیبرمن روز یک‌شنبه در مصاحبه با رادیو ارتش رژیم صهیونیستی در واکنش به انتقاد مجامع بین‌المللی از کشتار فلسطینیان در نوار غزه مدعی شد: «باید درک کرد که هیچ فرد بی‌گناهی در نوار غزه وجود ندارد و همه در آنجا همدست حماس و حقوق‌بگیر این جنبش هستند. فعالانی که تلاش می‌کنند ما را به چالش بکشند و از مرزهای ما عبور کنند، نمایندگان شاخه نظامی حماس هستند». این ادعای لیبرمن تلویحاً به این معنی است که همه مردم غزه انسان‌های گناهکاری هستند که کشتن آنها طبیعی است و هیچ مسئولیتی را متوجه رژیم صهیونیستی نمی‌کند. لیبرمن پیش‌تر هم ادعا کرده بود اگر لازم باشد نظامیان صهیونیست حتی به مدت دو سال در مرزهای غزه به حالت آماده‌باش قرار خواهند داشت. لیبرمن همچنین هفته گذشته فلسطینیان ساکن غزه را تهدید کرد و مدعی شد که اگر به مرزهای اراضی اشغالی نزدیک شوند، جان‌شان را به خطر انداخته‌اند. وزیر جنگ اسرائیل در ادامه با ردانتقادات جامعه بین‌المللی درباره کشتار فلسطینیان از سوی ارتش رژیم صهیونیستی ادعا کرد: «هنگامی که اسرائیل از خودش دفاع می‌کند فوراً موجی از ریاکاری و نمایش احمقانه را می‌بینیم». رژیم اشغالگر اسرائیل در پی استفاده از گلوله واقعی طی ۱۰ روز تظاهرات مسالمت‌آمیز فلسطینی‌ها در مرزهای نوار غزه با فلسطین اشغالی به شدت مورد انتقاد جامعه جهانی قرار گرفته است. شورای امنیت سازمان ملل هم قصد داشت قطعنامه‌ای را علیه اقدامات نظامی اسرائیل در نوار غزه تصویب کند که با وتوی امریکا این اقدام بی‌نتیجه ماند. وزیر جنگ رژیم صهیونیستی در ادامه سخنان خود همچنین در دفاع از کشتن یک خبرنگار فلسطینی حین «اعتراضات بازگشت» مدعی شد که هر کسی که از پهپاد بر فراز سربازان این رژیم استفاده کند، جانش را به خطر انداخته است! به گزارش روزنامه هاآرتص، لیبرمن در هویت خبرنگار بودن این فرد فلسطینی تردید کرد و مدعی شد: «نمی‌دانم شاید اصلاً عکاس نبود. ما دهها مورد داشتیم که مبارزان حماس از آمبولانس برای انجام مأموریت‌های خود استفاده کرده بودند یا خود را به شکل نیروهای هلال احمر یا حتی فعالان رسانه‌ای و روزنامه‌نگاران درآورده بودند و ما در برابر چنین خطراتی ساکت نمی‌نشینیم. ما به آنها فرصتی نمی‌دهیم. همه می‌دانند که نیروهای اسرائیلی جزو با اخلاق‌ترین نیروهای ارتش در جهان هستند!»

سامی ابوزهری، سخنگوی جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) دیروز در واکنش به اظهارات لیبرمن گفت که تهدیدات لیبرمن در زمینه آماده‌باش ارتش برای مقابله با تظاهرات مسالمت‌آمیز دلیلی بر عجز و شکست آنهاست. از سوی دیگر، هیئت عالی ملی راهپیمایی بازگشت فلسطین اشغالی اعلام کرد، جمعه آتی در قالب راهپیمایی‌های بزرگ بازگشت، «جمعه آتش زدن پرچم اسرائیل و برافراشتن پرچم فلسطین» است که نمایش بزرگی بوده و مفهوم گسترده‌ای ارائه خواهد کرد. به گزارش شبکه المیادین، هیئت مذکور در بیانیه‌ای اعلام کرد، عزم و اراده تظاهرکنندگان فلسطینی سست نشده و در مقابل تروریسم اشغالگر، وحشی‌گری آن و تصمیمش برای کشتن این تظاهرکنندگان عقب‌نشینی نمی‌کنند. هزاران نفر از فلسطینی‌های ساکن نوار غزه و کرانه باختری روز جمعه ۳۰ مارس، مصادف با چهل و دومین سالگرد روز زمین، راهپیمایی سالانه و مسالمت‌آمیز معروف به «راهپیمایی بازگشت» را برگزار کردند. در جریان این راهپیمایی نظامیان صهیونیستی با شلیک به غیرنظامیان بی‌دفاع بیش از ۳۰ نفر را شهید و صدها تن را زخمی کردند.

■ تهدید حمله به مراکز حماس

رژیم صهیونیستی که از گسترش موج تظاهرات در نوار غزه و سرایت آن به مرزهای سرزمین‌های اشغالی نگران است، سعی دارد با تهدید کردن فلسطینی‌ها، جلوی تظاهرات را بگیرد. ارتش صهیونیستی روز یک‌شنبه تهدید کرد که در صورت تداوم راهپیمایی‌های بزرگ «حق بازگشت» و ادامه تظاهرات‌ها در نزدیکی موانع امنیتی شرق غزه، پایگاه‌ها و مراکز و اهداف جنبش مقاومت اسلامی «حماس» را در نوار غزه بمباران خواهد کرد. به گزارش مرکز اطلاع رسانی فلسطین، رسانه‌های صهیونیستی به نقل از افسران ارتش این رژیم اعلام کردند که وزارت جنگ و ارتش اجازه نمی‌دهند که راهپیمایی‌های هفتگی حق بازگشت، مناطق مرزی را به میدان نبرد و جنگ فرسایشی طولانی مدت چه در روی زمین و از طریق تظاهرات‌ها، راهپیمایی‌ها و درگیری‌ها و چه در زیر آن از طریق تداوم حفر تونل‌ها تبدیل کنند. روزنامه صهیونیستی هاآرتص هم اعلام کرد که ارتش صهیونیستی احتمال می‌دهد جنبش حماس اقدام به برگزاری و راه‌اندازی راهپیمایی‌ها و تظاهرات‌ها و حفظ این روند تا اواسط ماه مه آینده کند و شمار شهدای فلسطینی جامعه بین‌المللی را مجبور به خروج از وضعیت بی‌توجهی به اوضاع فلسطین و اعمال فشارهای سیاسی علیه رژیم صهیونیستی کند.

اخبار کوتاه

■ رئیس‌جمهور سابق برزیل خود را تسلیم پلیس کرد

لولا داسیلوا، رئیس‌جمهور سابق برزیل با تأکید بر اینکه «خود را بالاتر از قانون» نمی‌داند، تسلیم مأموران پلیس شد تا دوران ۱۲ ساله زندان خود را آغاز کند. به گزارش بی‌بی‌سی، این در حالی است که از دیروز و همزمان با سرآمدن مهلت قانونی که پلیس برای لولا تعیین کرده بود، طرفداران پرشور او خیابان‌های اطراف ساختمان صنف کارگران فولاد را که آقای لولا در آنجا مستقر شده بود، احاطه کرده و قسم خورده بودند که اجازه ندهند مأموران لولا را با خود ببرند. اما عصر شنبه پس از اینکه آقای لولا یک سخنرانی مفصل و پرشور برای هوادارانش کرد و به آنها وعده داد که به مبارزات خود در داخل زندان هم ادامه دهد، در میان ازدحام طرفدارانش سوار بر خودرو شد و به سوی مقر پلیس رفت. لولا ۷۲ ساله می‌گوید دشمنان سیاسی‌اش این پرونده را به منظور «رد صلاحیت» قانونی او برای حضور در انتخابات آتی ریاست‌جمهوری ترتیب داده‌اند. او برای ثبت نام در انتخابات تا ماه اوت فرصت دارد و نظرسنجی‌ها این سیاست‌مدار چپ‌گرا را پیشتاز اذهان عمومی معرفی می‌کنند.

■ برنده جنگ ایران و عربستان از دید تل‌آویو

روزنامه صهیونیستی هاآرتص نوشت: نباید شک کرد که در صورت بروز جنگ، عربستان سعودی از ایران شکست می‌خورد. شولمو آوینری در روزنانه هاآرتص اسرائیل به بررسی این موضوع پرداخته و نوشت: «نباید شک و تردید داشت که در چنین جنگی، ایران، عربستان سعودی را شکست می‌دهد. عربستان سعودی به‌رغم داشتن تسلیحات پیشرفته امریکایی، از منظر نظامی ضعیف است و تقریبا دارای یک ارتش واقعی نیست.» در این یادداشت به شدت از ولیعهد عربستان انتقاد می‌شود و محمد بن سلمان را عامل تشدید شکاف بین اهل سنت و اهل تشیع از طریق تشدید دشمنی با ایران می‌داند و متذکر می‌شود: «هرچند که تحرکات بن‌سلمان از جانب برخی کشورهای سنی نظیر مصر و اردن و دولت دونالد ترامپ و همچنین دولت بنیامین نتانیاهو در اسرائیل [فلسطین اشغالی] مورد حمایت قرار گرفته اما اقدامات او همچنان موفقیت‌آمیز تلقی نشده و همچنان این سؤال وجود دارد که آیا رفتار ولیعهد سعودی می‌تواند به ثبات منطقه کمک کند؟»

سناریوی ۲۰۱۳ غوطه شرقی در سالگرد خان‌شیخون تکرار شد

بمباران شیمیایی برای ماندن امریکا در سوریه!

گزارش یک

سناریوی حمله شیمیایی در سوریه، یک بار دیگر در صدر اخبار سوریه قرار گرفت. گروه امدادرسانی موسوم به «کلاه سفیدها» تصاویری منتشر کرده که حاکی از بمباران شهر دوما در غوطه شرقی دمشق است و ادعا می‌کند که دولت سوریه با استفاده از بالگرد دست به این حمله شیمیایی زده است. در حالی که ارتش سوریه ۹۵ درصد غوطه شرقی را تحت کنترل گرفته، دولت سوریه و روس‌ها بمباران شیمیایی را توطئه‌ای برای جلوگیری از سقوط کامل غوطه شرقی می‌دانند. ادعای حمله شیمیایی به دوما، تنها ۱۰ روز بعد از فرمان ترامپ برای بررسی خروج سریع از سوریه انجام شده؛ فرمانی که وزیر خارجه اسرائیل گفته که بدون نظرخواهی از تل‌آویو انجام شده است.

گروه امدادرسان موسوم به کلاه سفیدها که خود را سازمانی برای حمایت و نجات جان شهروندان سوری معرفی کرده، دیروز تصاویر تکان‌دهنده‌ای از اجساد و قربانیان در شهر دوما سوریه در حومه دمشق منتشر کرده که به گفته امدادگران و گروه‌های پزشکی بر اثر خفگی ناشی از یک حمله شیمیایی جان داده‌اند. بر اساس گزارش بی‌بی‌سی، معارضان دولت سوریه و گروه‌های نزدیک به آنها آمار اولیه کشته‌شدگان را ۱۵۰ نفر اعلام کرده بودند ولی ساعتی بعد این تعداد به ۷۰ نفر کاهش یافت. دبیرکل سازمان ملل در حالی که مستقلاً هرگونه حمله شیمیایی علیه غیرنظامیان را مغایر با قوانین و حقوق بین‌المللی خوانده، ولی تأکید کرده که سازمان ملل «در موقعیتی نیست که این گزارش‌ها را تأیید کند.» خبرگزاری رسمی سوریه (سانا)، حمله شیمیایی را «دروغ‌پردازی تروریست‌ها» و جعلی توصیف کرده و وزارت خارجه روسیه هم گفته که ادعاهایی که درخصوص حمله شیمیایی در شهر دوما در غوطه شرقی مطرح شده، با هدف توجیه حمله به سوریه است. در بیانیه وزارت خارجه روسیه آمده است: «کلاه‌سفیدها و آن «سازمان‌های حقوقی» که مقرهای‌شان در انگلیس و ایالات متحده است، در شهادت‌های خود به گزارش‌هایی در خصوص حمله شیمیایی جدید استناد کرده‌اند که در گذشته مشخص شده بود که این گزارش‌ها با تبانی با تروریست‌ها ثبت و ضبط شده بود.»

■ آنکارا: امریکا می‌خواهد بماند

این نخستین بار نیست که حمله شیمیایی به دوما در صدر اخبار بین‌المللی قرار می‌گیرد. در آگوست ۲۰۱۳ (مرداد ۱۳۹۳) نیز حمله شیمیایی به غوطه شرقی دمشق که ادعا شد دولت سوریه آن را ترتیب داده، دولت وقت امریکا را تا مرز اقدام نظامی علیه سوریه پیش برد ولی باراک اوباما رئیس‌جمهور وقت امریکا در نهایت از حمله به سوریه خودداری کرد. ۷ آوریل سال گذشته (۲۰۱۷) دولت ترامپ با ادعای حمله شیمیایی به خان‌شیخون که ادعا شد ۸۶ نفر در جریان آن کشته شده‌اند، سوریه را از دو ناو امریکایی از شرق دریای مدیترانه هدف ۵۹ فروند موشک کروز قرار داد. حالا به فاصله یک سال از موشک باران سوریه از طرف دولت امریکا، معارضان سوری یک بار دیگر ادعا کرده‌اند که دولت سوریه که تا کنون ۹۵ درصد غوطه شرقی را آزاد کرده، دست به حمله شیمیایی زده است. این ادعا ۱۰ روز بعد از دستور دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا برای بررسی خروج سریع نیروهای امریکایی از سوریه مطرح شده است، دستوری که اکثر اعضای تیم سیاست خارجی ترامپ مخالفت آن هستند. منابع امریکایی از جمله سی‌ان‌ان گفته‌اند که سه‌شنبه قبل در جلسه‌ای در کاخ سفید با حضور ترامپ و سایر مقامات ارشد موضع رئیس‌جمهور امریکا برای خروج از سوریه بررسی شده و ژنرال‌های ارشدی همانند جوزف دانفورد، رئیس ستاد مشترک به ترامپ هشدار داده‌اند که ترک سوریه در حال حاضر می‌تواند راهی برای روسیه، ترکیه و ایران باشد تا منافع خود را در این کشور پیش ببرند که برخلاف منافع ایالات متحده است.» هرچند ترامپ عصر دیروز با انتشار توئیتی بشار اسد رئیس‌جمهور سوریه را «حیوان» خطاب و متحدان او، ایران و روسیه، را متهم کرده است و گفته بشار اسد «بهای گزافی» برای این حمله خواهد پرداخت، ولی ناظران می‌گویند که سناریوی شیمیایی بیش از همه، موضع سیاست خارجی شخص ترامپ را که خواستار خروج فوری از سوریه شده، به چالش خواهد کشید، به خصوص که آویگدور لیبرمن، وزیر جنگ رژیم صهیونیستی روز یک‌شنبه گفت دونالد ترامپ رئیس‌جمهور امریکا قبل از اعلام عقب‌نشینی برنامه‌ریزی شده نظامیان امریکایی از سوریه، نظر ما را جویا نشده است.

روزنامه واشنگتن‌پست نیز دیروز نوشت: به‌رغم وعده دونالد ترامپ برای خروج سریع نیروهای امریکایی از سوریه، مأموریت پنتاگون در سوریه همچنان ادامه دارد و این امر نقش امریکا در آینده این کشور را نامشخص می‌کند. یک منبع سوری به در گفت‌وگو با سانا، احتمال نقش‌آفرینی سعودی‌ها در حمله شیمیایی دوما را منتفی ندانسته و می‌گوید: «عربستان اصلی‌ترین نقش را دارد و تلاش می‌کند مزدوران خود را نجات داده و به وسیله رسانه‌های خود، فرصتی برای پیاده‌سازی پروژه‌های امریکایی- صهیونیستی ایجاد کند.» «ابراهیم کالین» سخنگوی ریاست جمهوری ترکیه نیز نوشت: «دولت امریکا می‌گوید نابود کردن داعش هدف اصلی آنها در سوریه اما این مأموریت با گذشت زمان معنی دیگری گرفته است. این هدف از نبرد با داعش به مقابله با ایران و روسیه در سوریه تبدیل شده است». وی با بیان اینکه درپی این تغییر هدف است که مقامات امریکایی پیام‌های متناقضی درباره وضعیت نبرد با داعش می‌فرستند، تأکید کرد: «در ماه‌های اخیر این مسئله واضح‌تر شده است که امریکا می‌خواهد به عنوان نیروی ضد ایران در شرق سوریه باقی بماند.»

خبر

نمایندگان کارولینا خواستار جدایی از امریکا شدند

سه نماینده مجلس نمایندگان امریکا گفته‌اند که در صورت خلع سلاح ساکنان این ایالت، خواستار جدایی از کشور امریکا هستند.

به گزارش اسپوتنیک، سه نماینده حزب جمهوریخواه در کارولینای جنوبی در مجلس نمایندگان امریکا، لایحه جدایی این ایالت از امریکا را به دولت فدرال تقدیم کردند. این سه نماینده گفته‌اند که در صورت توقف دستیابی آزاد سلاح برای ساکنان این ایالت، لایحه جدایی این ایالت از امریکا می‌تواند تصویب شود. هرچند شانس پذیرش این لایحه از سوی مجلس قانونگذاری و امضای آن توسط فرماندار تقریباً صفر است، ولی این حرکت صرفاً جنبه نمادین دارد ولی از طرف دیگر نشان‌دهنده گرایش‌های قابل توجه برای جدایی در این ایالت است. در طرح پیشنهادی سه نماینده مجلس نمایندگان کارولینای جنوبی آمده است: «اگر دولت فدرال طرح قانونی دستیابی به سلاح برای ساکنان این ایالت را تصویب نکند، مجمع عمومی دولت باید بر اساس نقض قانون اساسی دولت فدرال، رأی به جدایی این ایالت بدهد.»

موضوع آزادی حمل سلاح، مسئله همیشگی کارولینای جنوبی بوده است. سه سال پیش، یک نوجوان در کارولینای جنوبی ۹ سیاهپوست را در کلیسای رنگین‌پوستان در شهر چارلستون به قتل رساند. طی سال‌های اخیر درخواست‌های جدایی در بین ایالت‌های امریکا افزایش یافته است. طی سال ۲۰۱۲ تومارهایی به وب‌سایت کاخ سفید ارسال شد و در آنها خواسته شد که به هر یک از ۵۰ ایالت اجازه جدایی داده شود. درخواست استقلال ایالت‌های تگزاس، کارولینای جنوبی، جورجیا، لوئیزیانا، میسوری، تنسی، کارولینای شمالی، آلاباما، اوکلاهما و اوهایو بیش از ۲۵ هزار امضا داشت و به این ترتیب دولت موظف شد به درخواست آنها جواب بدهد.

انگلیس «اسکریپال» را به امریکا می‌فرستد

یک روزنامه انگلیسی به نقل از منابعی نوشته است، جاسوس سابق روس تبار که یک ماه پیش از این در انگلیس مسموم شده بود به همراه دخترش و با هویت جدید احتمالاً به امریکا فرستاده می‌شود تا در امان باشد.

روزنامه ساندی تایمز روز یک‌شنبه نوشت: در راستای محافظت از سرگئی اسکریپال، جاسوس دوجانبه سابق روس تبار و یولیا اسکریپال، دختر وی که چند هفته پیش در انگلیس مورد حمله گاز اعصاب قرار گرفتند، انگلیس درصدد است آنان را به کشور دیگری منتقل کند. ساندی تایمز افزود: مقامات سازمان اطلاعات خارجی انگلیس (ام‌ای ۶) بعد از گفت‌وگو با همتایان خود در آژانس اطلاعات مرکزی امریکا درباره انتقال اسکریپال و دخترش به امریکا گفت‌وگو کرده‌اند. یک منبع که نامش آورده نشد، گفته است اسکریپال و دخترش در امریکا هویت جدیدی خواهند داشت. ساندی تایمز همچنین به نقل از منابعی نوشت که لندن برای اطمینان از امنیت این دو نفر، آنها را در یکی از کشورهای به اصطلاح «پنج چشم» مستقر خواهند کرد که شامل انگلیس، امریکا، کانادا، استرالیا و نیوزیلند است. این منابع گفته‌اند آنچه واضح است این است که اسکریپال و دخترش در امریکا مستقر خواهند شد چون احتمال قتل‌شان در امریکا کمتر است و محافظت از آنان با هویت جدیدشان در امریکا، آسان‌تر خواهد بود. اسفندماه گذشته اسکریپال و دختر ۳۳ ساله‌اش در یک مرکز خرید در شهر «سالزبوری» انگلیس بی‌هوش پیدا شدند و گفته شد این دو مورد حمله با گاز اعصاب قرار گرفتند. در پی این حادثه، دولت انگلیس بلافاصله روسیه را به دست داشتن در این حادثه متهم کرد. پس از مسمومیت سرگئی اسکریپال، لندن ۲۳ دیپلمات روسیه را از این کشور اخراج کرد. این اقدام لندن علیه مسکو با اخراج متقابل ۲۳ دیپلمات انگلیسی از روسیه دنبال شد و واکنش دیگر کشورهای غربی را نیز به دنبال داشت.

گزارش ۲

ظریف: امریکا شریکی قابل اعتماد نیست

مذاکرات بر سر برجام ۲۰ ماه طول کشید و نزدیک به سه سال نیز از امضای توافق می‌گذرد و حالا محمدجواد ظریف کمی صریح‌تر از همیشه اعلام می‌کند امریکا شریکی قابل اعتماد نیست.

محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران در مصاحبه‌ای بیست‌وپنج دقیقه‌ای با شبکه «بی.بی.سی» عربی گفت: «توافق هسته‌ای توافقی معتبر و در حال اجراست، اما این بدین معنا نیست که همه طرف‌ها به آن پایبند هستند؛ امریکا هم در عدم پایبندی به توافق‌های بین‌المللی سابقه‌ای طولانی دارد. مثلاً ببینید که توافق پاریس درباره تغییرات آب‌وهوایی را [در ۲ ژوئن ۲۰۱۷] رد کرد. بنا بر آنچه اتفاق افتاده، امریکا در پی خواسته‌های رئیس‌جمهور ترامپ می‌رود و این دلیلی است بر اینکه امریکا در توافق‌های بین‌المللی شریکی غیرقابل اعتماد است.» این اولین بار نیست که ظریف بعد از ۲۰ ماه مذاکره با ۱+۵ و کری برسر برجام از غیرقابل اعتماد بودن امریکا حرف می‌زند. پیش‌تر کریم قدوسی نماینده مجلس شورای اسلامی نقل قول‌هایی از ظریف درباره غیرقابل اعتماد بودن امریکا منتشر کرده بود که البته افشای آن مناقشه‌برانگیز شد. بر اساس این متن ظریف گفته «بر اساس توافقی که با آقای کری کردیم و من الان دارم عرض می‌کنم بیرون نمی‌گویم ولی خدمت شما می‌گویم من اشتباه کردم بر اساس یک توافقی که کردیم ما استراتژی خودمان را کنار گذاشتیم و بر مبنای آن توافق آمدیم آن را اعلام کردیم که تبدیل شد به موضع جمهوری اسلامی. من این را می‌پذیرم من اشتباه کردم.» حدود ۲۰ ماه مذاکرات طول کشید و تقریباً ۳۳ ماه نیز از توافق برجام می‌گذرد و این اولین بار است که ظریف به این صراحت اعلام می‌کند نمی‌توان به امریکا اعتماد کرد. وزیر امور خارجه در پاسخ به این سؤال خبرنگار بی‌بی‌سی که در صورت خروج امریکا از توافق، آیا اتحادیه اروپا، روسیه و چین قادرند توافق را حفظ کنند، پاسخ داد: «این سؤالی فرضی است. توافق هسته‌ای نیازمند وجود ایران هم هست. همچنین نیازمند آمادگی آن برای ادامه کارش در چارچوب توافق موسوم به برنامه جامع اقدام مشترک در خصوص برنامه هسته‌ای است. برای شرکا هم -هر کدام که باشند- مهم است که ایران در آن بماند چرا که ایران عاملی اساسی در این توافق است. متأسفانه عملکرد امریکا طی دو سال گذشته، توافق را غیرقابل استمرار قرار داده است.» همچنین زمانی که خبرنگار بی‌بی‌سی پرسید: «ایران چه می‌کند اگر ترامپ از توافق هسته‌ای خارج شود. آیا برگ بازی دارید. چه گزینه‌هایی دارید؟» ظریف پاسخ داد: «البته که برگ‌ها و عواملی داریم که ترامپ را از خروج [از توافق] ناتوان یا مانع خروجش از توافق بشود. او احتمال زیاد می‌داند که ما ایرانی‌ها گزینه‌های بسیاری داریم که در زمان خودش از آن مطلع می‌شوند.» رئیس دستگاه دیپلماسی کشورمان همچنین تأکید کرد که در سفر اخیر وزیر خارجه فرانسه درباره مذاکره مجدد برجام هیچ بحثی نشده و درباره موضوع موشک‌های بالستیک به وزیر فرانسوی گفته شد: «ایران، حق دفاع از خود را دارد و اگر شما به وضع منطقه نگاهی کنید، می‌بینید که ایران در مقایسه با هر کدام از همسایگانش بسیار کمتر از دیگران، صرف امور دفاعی خود می‌کند. در واقع کشورهای غربی باید بازخواست شوند که چرا میلیاردها دلار سلاح به منطقه ما سرازیر می‌شود که به وضعیتی انجامیده که می‌توان به عبارت ساده‌تر، آن را کیک باروت قابل انفجار توصیف کرد.» ظریف همچنین در اصرار به سؤال‌های بی‌بی‌سی مبنی بر نقش ایران در جنگ یمن گفت: «خیلی وقت پیش هم از زمان آغاز بحران یمن، پیشنهاد حل سیاسی را به عربستان داده‌ایم. در سپتامبر ۲۰۱۶ پیامی برای وزیر خارجه فقید عربستان سعودالفیصل فرستادم تا با همکاری آنها راهکاری سیاسی برای یمن بیابیم. پاسخ دادند که جهان عرب به شما ارتباطی ندارد. بار دیگر بلافاصله بعد از آغاز جنگ پیشنهاد دادیم، سه سال پیش و ما الان وارد سال چهارم [جنگ] شده‌ایم. تصور می‌کردند که می‌توانند مأموریت را طی دو هفته تمام کنند. متأسفانه عربستان و متحدانش همیشه راهکار سیاسی را رد کرده‌اند و امیدوار هستند که از راه نظامی پیروز جنگ باشند.»

نگاه

سید عباس حسینی

روزنه تنش‌زدایی افغانستان و پاکستان

در اوج تنش‌ها در روابط افغانستان و پاکستان، به‌خصوص پس از اعلام راهبرد دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا در منطقه جنوب آسیا، رهبران کابل و اسلام‌آباد تلاش تازه‌ای را برای بهبود روابط دوجانبه، حل اختلاف‌ها و پیدا کردن راه‌حلی برای صلح با طالبان آغاز کرده‌اند؛ تلاشی که هنوز نمی‌تواند چشم‌انداز روشنی برای بهبود روابط دو کشور و هم‌چنین صلح در افغانستان ترسیم کند.

روز جمعه (۱۷ فروردین)، نخست‌وزیر پاکستان در سفری به کابل، با رئیس‌جمهور افغانستان دیدار و گفت‌وگو کرد. محمد اشرف غنی در ۲۶ اسفند ۱۳۹۶ و به دنبال دیدار با مشاور امنیت ملی پاکستان، از شاهد خاقان عباسی دعوت کرد برای راه‌اندازی مذاکرات دو دولت به کابل سفر کند. این درخواست با استقبال نخست‌وزیر پاکستان همراه شد و ۲۰ روز بعد، او در رأس یک هیئت بلندپایه سیاسی و امنیتی به کابل سفر نمود.

البته تلاش‌های تازه برای بهبود روابط افغانستان و پاکستان، به بعد از دو حمله بزرگ انتحاری طالبان به هتل بین‌المللی اینترکانتیننتال و جاده منتهی به وزارت کشور افغانستان در کابل در ماه بهمن برمی‌گردد. به دنبال این حملات، مقام‌های ارشد امنیتی افغانستان با سفر به پاکستان، اسناد و شواهدی را در مورد سازماندهی این حملات در خاک این کشور ارائه داده و خواستار انجام تحقیقات مشترک شدند. سه روز پس از این سفر، یک هیئت بلندپایه سیاسی و نظامی به رهبری معاون وزارت خارجه پاکستان و رئیس ستاد ارتش این کشور به کابل آمد. در نتیجه این سفر، یک مکانیزم جدید برای بهبود روابط میان دو کشور با عنوان «پلان عمل افغانستان و پاکستان برای صلح و همبستگی» تهیه شد.

در جریان سفر روز جمعه نخست‌وزیر پاکستان به افغانستان، رهبران دو کشور نیز بر ادامه مذاکرات برای نهایی شدن سند پلان عمل افغانستان و پاکستان برای صلح و همبستگی تأکید کردند. قرار است وزرای خارجه و مشاوران شورای امنیت ملی دو کشور این سند را در پنج کمیته نهایی کنند.

این تلاش جدید رهبران افغانستان و پاکستان، گام تازه‌ای برای اعتمادسازی و دوری از اتهام‌زنی‌ها میان دو کشور به حساب می‌آید. متأسفانه در طول سال‌های گذشته، اتهام‌زنی‌های مختلف، همواره دیوارهای بلندی از بی‌اعتمادی را میان دو کشور ایجاد کرده و مانع بهبود روابط شده است، اما حالا رهبران دو کشور تأکید می‌کنند که با تهیه پلان عمل افغانستان و پاکستان، دو کشور به جای انتقاد از یکدیگر، روابط خود را به صورت شفاف بهبود ببخشند.

تهیه سند پلان عمل میان افغانستان و پاکستان، مشابه ابتکار عملی است که افغانستان از ابتدای سال گذشته و برای گسترش روابط با همسایه غربی خود (جمهوری اسلامی ایران) روی دست گرفته و مذاکرات دو کشور در پنج کمیته برای دست یافتن به یک سند همکاری‌های جامع راهبری دنبال شده و به پیشرفت‌های خوبی نیز رسیده است. حالا به دنبال موفقیت این طرح، افغانستان مذاکرات مشابهی را در پنج کمیته با جانب پاکستانی آغاز می‌کند.

اما تلاش‌های تازه برای بهبود روابط میان افغانستان و پاکستان، به دنبال ارائه طرح جدید صلح رئیس‌جمهور افغانستان به طالبان در بهمن ماه سال گذشته، رنگ و بوی دیگری به خود گرفته است. حکومت افغانستان در طرح صلح جدید، پیشنهادهای بی‌سابقه‌ای را از جمله شناسایی طالبان به عنوان یک گروه سیاسی و دادن دفتر نمایندگی در کابل، به طالبان ارائه کرده است. این طرح با حمایت‌های گسترده منطقه‌ای و بین‌المللی به ویژه از سوی حکومت پاکستان همراه شده و حالا امید می‌رود مقام‌های پاکستانی با حمایت از طرح جدید صلح افغانستان، از نفوذ و فشار خود برای آوردن طالبان پای میز مذاکره استفاده کنند. البته یک سؤال محوری باقی است و آن، اینکه پاکستان در شرایط کنونی تا چه اندازه بر طالبان افغانستانی نفوذ دارد؟ وزیر خارجه پاکستان پیش از این گفته که پس از کشته شدن «ملا منصور»، رهبر سابق طالبان، این کشور نفوذش را بر این گروه از دست داده است. از سوی دیگر، سخنگوی ارتش پاکستان نیز خاطرنشان کرده که «این حقیقت ندارد که اگر ما به طالبان بگوییم مذاکره کنید، آنها نیز بر سر میز مذاکرات حاضر شوند.»

در مجموع، بهبود روابط افغانستان و پاکستان در شرایط کنونی حداقل به دو مسئله وابسته است؛ ابتدا اینکه گروه طالبان به درخواست صلح حکومت افغانستان بر اساس طرح جدید پاسخ مثبت بدهد و زمینه شکل‌گیری این مذاکرات به کمک پاکستان فراهم شود و از سوی دیگر، افغانستان تا چه اندازه به خواست‌های پاکستان برای ایفای یک نقش سازنده در این کشور، پاسخ مثبت می‌دهد! آنچه مشخص است، تاکنون روابط دو کشور همواره در محور خواست دولت افغانستان پیش رفته، در حالی که نتیجه‌بخش بودن مذاکرات به این مسئله نیز وابسته است که افغانستان چه نقشی را در قبال نقش مثبت پاکستان بازی خواهد کرد؟! کلید موفقیت مذاکرات جدید افغانستان و پاکستان در این مسئله اساسی است که این مذاکرات به یک نتیجه «برد-برد» برای هر دو کشور منتهی شود و پاکستان نیز پاسخ قانع‌کننده‌ای نسبت به نگرانی‌های خود و حتی مسئله تاریخی و جنجال‌برانگیز «خط دیورند» به دست آورد.

خبر

رئیس کارکنان کاخ سفید ترامپ را تهدید به استعفا کرد

منابع مطلع از مشاجره لفظی رئیس کارکنان کاخ سفید با رئیس‌جمهور امریکا و تهدید او به استعفا خبر می‌دهند.

با گذشت بیش از یک سال از ریاست جمهوری دونالد ترامپ موج استعفاها در بین کارمندان و مقامات ارشد کاخ سفید همچنان ادامه دارد و این بار جان کِلی، رئیس کارکنان کاخ سفید در جلسه‌ای که با دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا در دفتر کار او داشته، تهدید کرده است که استعفا می‌دهد. به نوشته وبگاه «آکسیوس» منابع حاضر در آن جلسه با بیان اینکه حرف کلی چیزی بیشتر از یک تهدید بود، آن را به سرخوردگی شدید تشبیه کردند. برخی گزارش‌ها نیز حاکی از آن است که کلی معمولاً می‌گفت علاقه‌ای به این شغل نداشته و حتی برخی وسایل شخصی‌اش را نیز از دفتر کار خود جمع کرده است. بنا به گزارش‌ها، کلی هنگام بازگشت به دفترش زیر لب زمزمه می‌کرده که استعفا خواهد داد. به گفته این منابع، کلی آن‌قدر عصبانی بود که شروع به جمع‌آوری تعدادی از وسایل شخصی‌اش کرد، تا آنکه همکارانش، از جمله «کریستین نیلسن» وزیر امنیت داخلی، وی را آرام کردند. تنش میان کلی و ترامپ اتفاق نامعمولی نیست. کلی که زمانی ریاست کارکنان کاخ سفید را «سخت‌ترین کاری که تاکنون داشته» توصیف کرد، در هشت ماه گذشته بارها تهدید به استعفا کرده و گفته است که نیازی به این موقعیت ندارد و از آغاز هم به دنبال چنین شغلی نبوده است. پیش‌تر، روزنامه «نیویورک تایمز» گزارش داده بود که کلی، در هفته‌های آغازین کار به‌عنوان معاون ترامپ، اغلب از ترفند تهدید به استعفا استفاده می‌کرد تا کارکنان کاخ سفید و شخص رئیس‌جمهوری را مجبور به تن دادن به دستوراتش کند. در مدت زمانی که از ورود ترامپ به کاخ سفید می‌گذرد بیش از ۲۰ نفر از اعضای ارشد دولت او اخراج شده، استعفا کرده یا با نفراتی دیگر جایگزین شده‌اند. در بین آنها نام «رکس تیلرسون» وزیر خارجه، «هربرت مک‌مستر» مشاور امنیت ملی و «جیمز کومی» رئیس اف‌بی‌آی نیز دیده می‌شود. از سوی دیگر، مادلین آلبرایت، وزیر امور خارجه اسبق امریکا در روزنامه نیویورک تایمز با ذکر اینکه فاشیسم دوباره از گور برمی‌خیزد و در سراسر جهان خودنمایی می‌کند، گفت که دونالد ترامپ با حمایت از خودکامگان، بخت این را که فاشیسم در سطح جهان عرض اندام کند، بالا برده است.